Lainsäädäntöneuvos Susanna Paakkola

Maa- ja metsätalousvaliokunnalle

(HE 48 /2020 vp.) **Hallituksen esitys eduskunnalle maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla covid-19 -epidemian johdosta väliaikaisesti sovellettavia menettelyjä koskeviksi laeiksi**

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi väliaikaisista menettelyistä, joilla helpotetaan maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan tuen saajien, osakaskuntien, paliskuntien, kalatalousalueiden, riistanhoitoyhdistysten ja metsästysseurojen sopeutumista covid-19-epidemian johdosta annettuihin rajoituksiin. Esityksellä turvataan kiinteistötoimitusten jatkuvuutta näissä poikkeuksellisissa olosuhteissa.

Lakiehdotus eräistä maa-, metsä-, kala- ja porotalouden sekä maaseudun kehittämisen tukiin covid- 19-epidemian johdosta sovellettavista väliaikaisista menettelyistä mahdollistaisi tukien kohteena olevan toimenpiteen, työn tai hankkeen määräajan jatkamisen poikkeusolosuhteista johtuen. Ehdotetun lain mukaan maatalouden investointituen, maaseudun yritys- ja kehittämishanketuen sekä porotalouden elinkeinonharjoittajan investointituen, elinkeinonharjoittajan asunnonrakentamistuen, paliskunnan investointituen ja aitojen kunnossapitotuen kohteena olevan toimenpiteen määräaikaa voidaan jatkaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksellä. Määräaikaa ei kuitenkaan voida jatkaa sellaisten tukien osalta, joiden kohdalla toteutusajasta säädetään tai määrätään Euroopan unionin lainsäädännössä. Poikkeusolojen johdosta määräaikaa voitaisiin jatkaa enintään vuodella. Ehdotetun lain perusteella myönnetty jatkoaika ei vaikuttaisi mahdollisuuksiin myöntää jatkoaikaa voimassa olevan tukilainsäädännön perusteella. Kestävän metsätalouden määräaikaisen rahoituslain mukaisen taimikon varhaishoidon tuen tai nuoren metsän hoidon tuen kohteena olevaa työtä varten voitaisiin myöntää lisäaikaa enintään vuosi. Lisäajan myöntämisestä päättäisi Suomen metsäkeskus.

Lisäksi edellä mainittujen maa-ja porotalouden investointitukien sekä maaseudun kehittämisen yritys- ja hanketukien kohdalla ehdotetaan mahdollisuutta maksaa tukea sen maksuerien enimmäismäärää koskevien säännösten estämättä etupainotteisesti, jos muut tuen maksamiselle säädetyt edellytykset täyttyvät. ELY-keskus voisi maksaa tukea käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa. Lisäksi ehdotetaan mahdollisuutta maksaa tukea ennakkoon Euroopan meri- ja kalatalousrahaston (EMKR) investointihankkeille. Tällä hetkellä ennakon maksamisen on mahdollista vain kehittämishankkeille.

Esityksessä (2 lakiehdotus) ehdotetaan mahdollisuutta järjestää yhteismetsälaissa ja yhteisaluelaissa tarkoitettujen osakaskuntien kokoukset puhe- tai näköyhteyden mahdollistavaa viestintävälinettä tai sähköpostia käyttäen. Käytännössä säännös mahdollistaisi kokoukseen osallistumisen puhelimella, videoneuvotteluna tai sähköpostilla. Osakaskunnan sääntömääräinen ko-

kous saataisiin myös siirtää toiseen ajankohtaan, mikäli kokouksen järjestäminen ei edellä tarkoitetuista poikkeusjärjestelyistä huolimatta ole mahdollista. Toisaalta jos olosuhteet mahdollistavat kokoukset järjestämisen normaalissa menettelyssä, tämäkin olisi mahdollista ehdotetun lain estämättä. Lakiehdotuksessa ehdotetaan vastaavia poikkeusjärjestelyjä paliskuntien, paliskunnan hallituksen ja Paliskuntain yhdistyksen kokousten osalta. Niihin voisi puhelin- tai videoneuvottelun ja sähköpostin lisäksi osallistua kirjeitse.

Esitykseen sisältyy lakiehdotus kiinteistönmuodostamislaissa tarkoitettujen toimituskokousten järjestämisessä covid- 19- epidemian johdosta sovellettavista väliaikaisista menettelyistä. Toimituskokous on osa kiinteistönmuodostamismenettelyä, joka on viranomaisvetoinen prosessi. Toimituskokouksessa käydään läpi toimituksessa ratkaistavat asiat. Sen tärkeänä tehtävänä on antaa asianosaisille tietoa ja mahdollistaa dialogi toimituksessa käsiteltävistä asioista. Lakiehdotuksen keskeisenä sisältönä olisi sallia toimituskokoukseen osallistuminen tai kokouksen järjestäminen etäkokouksena siten, että osallistujat ovat läsnä puhe- tai näköyhteyden mahdollistavalla viestintävälineellä. Sellaisissa asioissa, joissa muutoksenhaku kokouksessa päätettävistä asioista on lailla kielletty sekä asioissa, joissa asianosaiset ovat yksimielisiä kokouksessa päätettävistä asioista, kokouksen järjestämisen sijaan virkavastuun alainen toimitusinsinööri voisi antaa päätöksen kirjallisessa menettelyssä. Mikäli olosuhteet sallivat, toimituskokous ja siihen liittyvä päätöksenteko järjestettäisiin voimassa olevan lainsäädännön mukaisessa menettelyssä. Ehdotetun lain tavoitteena on mahdollistaa kiinteistötoimitusten jatkuminen poikkeusoloissa.

Kalastuslain 130 §:n väliaikaista muuttamista koskeva lakiehdotus antaisi kalatalousalueille lisäaikaa ensimmäisen käyttö- ja hoitosuunnitelman saattamiselle ELY-keskuksen päätettäväksi. Metsästyslain 21 §:ä muutettaisiin väliaikaisesti siten, että tammikuun 1 päivänä 2017 tai sen jälkeen viimeistään heinäkuun 31 päivänä 2018 suoritetusta ampumakokeesta annetun ampumakoetodistuksen voimassaoloa pidennettäisiin heinäkuun 2021 loppuun. Tämä mahdollistaa esimerkiksi ensi talven hirvenmetsästyksen niille, joiden osalta ampumakoetodistus muuten vanhenisi. Säännös antaa myös riistanhoitoyhdistyksille mahdollisuuden järjestää ampumakoetilaisuuksia tarkoituksenmukaisena ajankohtana.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan mahdollisimman pian. Pääosin lait olisivat voimassa vuoden 2020 loppuun. Kalastuslain 130 §:n väliaikaista muuttamista koskeva laki olisi kuitenkin voimassa vuoden 2021 loppuun ja metsästyslain 21 §:n väliaikaista muuttamista koskeva laki heinäkuun 2021 loppuun.